

Memo gemeenteraad

Aan	: De gemeenteraad
Van	: Het college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	: Voortgang herziening "Ruimte voor spelen in Zutphen" uit 2015
Zaaknummer	: 1330190
Doel	: Informeren

Kennisnemen van

de stand van zaken van het opstellen van het Bewegen, ontmoeten, spelen en sporten-beleid (herziening van "Ruimte voor spelen in Zutphen" uit 2015).

Inleiding

Het huidige speelruimteplan dateert uit 2015. Het vertrekpunt van deze visie was 'natuurlijk spelen'. Sinds 2015 is er het nodige veranderd; zowel in de buitenruimte, bij het uitvoeren van het speelruimteplan, als intern bij de gemeente. De druk op de openbare ruimte neemt in de laatste jaren toe, onder meer door de grote woningbouwopgave die gedeeltelijk door inbreiding wordt opgelost. Verschillende ontwikkelingen, zoals de invoering van de Omgevingswet en de Omgevingsvisie gemeente Zutphen 2040 (2025), zorgen ervoor dat we opgaven in de fysieke leefomgeving op een meer integrale wijze benaderen. Zo ook het gebruik van de openbare ruimte. In de Omgevingsvisie zijn ook verschillende doelen op het gebied van gezondheid, bewegen, spelen en ontmoeten opgenomen. Ook de manier waarop mensen de buitenruimte gebruiken is heel anders dan 10 jaar geleden.

Deze ontwikkelingen leiden ertoe dat we over de gebruikruimte van de leefomgeving in Zutphen en Warnsveld een meer integrale afweging willen en moeten maken. In plaats van inzetten op spelen voor 0-18 jaar willen wij inzetten op Bewegen, Ontmoeten, Spelen én Sporten (BOSS) voor 0-99 jaar. BOSS, voor jong én oud. Op deze manier brengen we inwoners van Zutphen en Warnsveld een leven lang in beweging. Voor iedereen op zijn of haar eigen niveau. Een leven lang BOSS gaat verder dan alleen het maken van mooie fysieke plekken. In beweging komen en blijven is ook een nadrukkelijke sociale opgave.

Medio 2025 hebben we bureau Ruimtemakers (voorheen OBB) opdracht gegeven om het huidige speelbeleid te herzien. Wij willen de raad tussentijds informeren over de voortgang.

Inhoud

1.Participatie

Om een goed beeld te krijgen van de ervaringen en behoeften buiten, hebben wij inwoners en professionals bij het nieuwe beleid betrokken op verschillende momenten en manieren. Voor alle inwoners is er een uitgebreide vragenlijst opengesteld over bewegen, ontmoeten, spelen en sporten in de buitenruimte van gemeente Zutphen. Deze was geschikt voor kinderen, jongeren en volwassenen. Namens de kleinsten kon de enquête ingevuld worden door volwassenen. De vragenlijst is in totaal 866 keer volledig ingevuld.

De kinderen beleven de wereld op een andere manier en spelen anders dan de volwassenen verwachten. Daarom zijn wij op bezoek geweest bij vier basisscholen in verschillende wijken. De basisscholen zijn De

Waaier en De Plotter in het Waterkwartier, De Fontein in Warnsveld en Jenaplanschool in De Hoven. De kinderen hebben ons laten zien waar zij graag spelen en hoe zij op die plekken komen.

Jongeren reageerden het minst op de online vragenlijst. Daarom is er een extra actie uitgezet om jongeren nog te benaderen. Er zijn enquêtes gehouden tijdens de pauze bij een aantal middelbare scholen in Zutphen. Op deze simpele manier zijn er 55 extra resultaten opgehaald.

Niet alleen de inwoners hebben te maken met BOSS in de openbare ruimte, maar ook verschillende experts. We vinden hun input ook zeer belangrijk. We hebben een BOSScafé georganiseerd waarbij organisaties zoals GGD, Actief Zutphen en Stichting Spoenk hebben deelgenomen. Stichting Spoenk ondersteunt en organiseert activiteiten voor kinderen met een (ernstige) meervoudige beperking of chronische ziekte in de regio Zutphen.

Daarnaast hebben er meerdere interne sessies plaatsgevonden. Daarbij hebben de collega's vanuit meerdere teams en disciplines geadviseerd en meegedacht over de thema's en zij hebben aangegeven welke aandachtspunten er vanuit hun vakgebieden en welke ambities haalbaar zijn.

2. Conclusies uit analyse

Naast alle opgehaalde resultaten van de participatie, is er ook een deskresearch uitgevoerd. Vanuit verschillende bronnen zoals CBS en GGD zijn conclusies te trekken voor nieuw op te stellen beleid. Daarnaast biedt met name de enquête, een schat aan informatie op buurt- en plekniveau die ook in de uitvoeringsfase benut kan worden. Hieronder staan de belangrijkste conclusies voor het nieuw op te stellen beleid.

Verbindingen

Er is een uitgebreid fiets- en wandelnetwerk in een groot deel van de gemeente. Opvallend is dat vooral voor Warnsveld bewoners aangeven wandelverbindingen te missen. Verder geven bewoners als wens aan dat fiets- en wandelpaden beter gescheiden kunnen worden. Uit deze analyse, samen met die over verkeersveiligheid en die over inclusie, lijkt het creëren van veilige verbindingen een belangrijke rol te spelen in de zelfstandigheid en actieradius van (met name oudere) kinderen en in de zelfredzaamheid van senioren en mensen met een beperking. De stoepen en hoeveelheid bankjes worden in de vragenlijst vaker genoemd als aandachtspunt.

Gezondheid

De wijken Waterkwartier en Zuidwijken vragen extra aandacht. In deze wijken ligt het percentage inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijn lager. Ook zien we hier relatief veel inwoners met ernstig overgewicht en ernstige eenzaamheid. In Centrum-De Hoven vragen vooral ouderen extra aandacht, vanwege eenzaamheid.

Groen & klimaat

In verreweg de meeste buurten van gemeente Zutphen ligt het percentage groen boven de 30% en is binnen 300 meter koelte te vinden. Gemiddeld genomen is het risico op hittestress beperkt. Een uitzondering vormt Warnsveld, waar extra aandacht voor hittestress op plekken voor BOSS nodig is. Verspreid over de gemeente zijn er ook plekken waar aandacht nodig is voor waterberging. Uit de bewonersinput blijkt dat inwoners van alle leeftijden het groene karakter van de gemeente erg waarderen. Ook is er waardering voor natuurlijk spelen. Relatief veel inwoners geven aan dat kinderen bij het spelen vies mogen worden, hutten mogen bouwen en in bomen mogen klimmen. Bij nieuwe plannen en herinrichtingen benutten we (blijvend) kansen op het gebied van vergroening en klimaat.

Vervangingsopgave

Van alle huidige toestellen was 49% theoretisch voor 2025 toe aan vervanging. De toestellen staan er door goed onderhoud nog veilig bij, maar duidelijk is dat er een grote vervangingsgolf aankomt. Deze achterstand wordt ook zo ervaren door inwoners, zo blijkt uit de bewonersinput. Deze grote vervangingsopgave biedt de kans om vanuit nieuw beleid met herinrichting aan het werk te gaan. De grootste vervangingsopgave ligt in Zuidwijken en Warnsveld, deze wijken verdienen dus prioriteit.

3.Ambities

Met al de opgehaalde input en de conclusies die uit de analyse zijn getrokken, is een aantal hoofdambities gevormd. Hieronder zijn de ambities in het kort beschreven. Deze ambities vormen hoofdthema's waarbij dieper ingegaan wordt op de uitgangspunten en doelen van deze ambities. Op dit moment worden de ambities verder uitgewerkt.

Uitdaging & variatie

De buitenruimte is zo ingericht dat iedereen wordt gestimuleerd om (vaker, langer en intensiever) te bewegen, ontmoeten, spelen en sporten op eigen niveau en samen met andere inwoners. Voor iedere doelgroep is er voldoende uitdaging en variatie. Centrale, aantrekkelijke plekken die doelgroepen en functies samenbrengen vind je in elke wijk.

Toegankelijk & inclusief

Ruimte voor BOSS begint wanneer je de voordeur uitstapt. De buitenruimte is toegankelijk, uitnodigend en beleefbaar voor iedereen. Plekken zijn bereikbaar door middel van toegankelijke en duidelijke routing en rustpunten onderweg. Inclusieve plekken vind je in iedere wijk. Iedereen voelt zich veilig en welkom in die ruimtes.

Natuurlijke leefomgeving

Een natuurlijke inrichting die uitdaagt tot fantasie en avontuur blijft een nadrukkelijke plek houden in het BOSS-netwerk. Dit in evenwicht met de andere ambities. Klimaatkansen in het netwerk worden benut. In de groen-blauwe longen worden kansen benut. Daarmee is het doel uit "Ruimte voor spelen in Zutphen 2015" nog steeds een belangrijk uitgangspunt.

Sociale versterking

We koppelen de fysieke inrichting van de buitenruimte aan sociale opgaven en kansen. Voorzieningen voor ontmoeting dragen bij aan sociale cohesie. De inrichting geeft ruimte aan initiatieven en programmering. Vanuit verbinding met maatschappelijke partners wordt het gebruik van de inrichting versterkt.

Vervolg

Naast de uitwerking van de ambities, werken we aan de principes voor de uitvoering en het toekomstbeeld. Hierna worden alle ambities en uitgangspunten uitgewerkt op wijk- en buurniveau. Daarop volgt een financiële paragraaf waarin de ambities en de vervangingsopgave uitgewerkt worden in benodigde financiële middelen om dit beleid tot uitvoering te brengen.

Het voornemen is om alle bovenstaande onderdelen in één plan op 17 september 2026 aan de raad te presenteren tijdens een beeldvormende raadsvergadering. Op 3 december 2026 is het plan geagendeerd op de oordeelsvormende raadsvergadering en (onder voorbehoud) op 17 december 2026 voor de besluitvorming.

Bijlagen

1330190 - Bijlage 1 - Analysedocument BOSS

1330190 - Bijlage 2 - Speelruimteplan Ruimte voor Spelen in Zutphen